

Supplerende samlenotat

Socialministeriet
(Ligestillingsafdelingen)
Beskæftigelsesministeriet
Arbejdstilsynet

LMN/RMH
JAIC

Rådsmøde for beskæftigelse og sociale anliggender den 22. februar 2007

2. februar 2007

Følgende punkt er tilføjet på dagsordenen under punkt 1 om forberedelse af forårstopmødet, jf. tidligere udsendt samlenotat af 30. januar 2007:

Sag nr. 7113-0015

1. Forberedelse af forårstopmødet

- e) **Meddelelse fra Kommissionen til DER: Implementering af den reviderede Lissabon-strategi for vækst og beskæftigelse: "Et år med gennemførelse"**

(KOM(2006) 816)

Ad e) Meddelelse fra Kommissionen til DER: Implementering af den reviderede Lissabonstrategi for vækst og beskæftigelse: "Et år med gennemførelse" (KOM(2006) 816)

Nyt notat

1. Resumé

Kommissionen har den 12. december 2006 fremlagt sin årlige rapport om fremskridt med Lissabon-strategien. Overordnet vurderes det, at der er sket vigtige fremskridt med landenes reformprocesser, om end der fortsat er nogen vej til 2010-målene i strategien. Der er også væsentlige forskelle i landenes reformiver. Kommissionen fremhæver, at den forholdsvis gunstige konjunktursituation bør udnyttes til videre implementering af de nationale reformprogrammer. Rapporten indeholder Kommissionens bud på landespecifikke anbefalinger/henstillinger som supplement til de integrerede retningslinjer. Kommissionens vurdering af den danske reformproces er generelt meget positiv med fremhævelse af dens omfattende, integrerede og inddragende karakter. Særligt aftalerne om velfærdsreformer roses.

2. Baggrund

I forbindelse med midtvejsevalueringen af Lissabon-strategien besluttede Det Europæiske Råd i marts 2005 at iværksætte en treårig cyklus for at forbedre implementeringen af strategien (den nuværende cyklus går fra 2005 til 2008).

Som udgangspunkt for denne cyklus og med grundlag i Det Europæiske Råds konklusioner vedtog Rådet et sæt "integrerede retningslinjer". Disse udgøres af de overordnede økonomisk-politiske retningslinier (BEPG) samt retningslinjerne for beskæftigelsen (EG), som blev integreret til i alt 24 retningslinjer. På basis af disse retningslinjer har landene udarbejdet nationale reformprogrammer (NRP) ud fra deres specifikke situationer og behov. Reformprogrammerne blev tilsendt Kommissionen i efteråret 2005 og udgør grundlaget for gensidig overvågning og erfaringsudveksling mellem medlemslandene samt for Kommissionens årlige evaluering i fremskridtsrapporten om Lissabonstrategien. På baggrund af Kommissionens fremskridtsrapport vil Det Europæiske Råd hvert år gøre status for implementeringen af strategien og identificere de områder, der kræver større fælles opmærksomhed.

Kommissionens fremskridtsrapport og forberedelsen af forårstopmødet vil også være på dagsordenen for en række andre rådsformationer.

3. Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

Kommissionens overordnede vurdering

Kommissionen anlægger generelt en positiv vurdering af fremskridt med Lisabon-strategien. Mange reformer er gennemført, og de begynder at vise resultater. Særligt identificerer rapporten væsentlige fremskridt med bedre regulering og tilvejebringelse af et gunstigere erhvervs-klima samt fremme af forskning, udvikling og innovation. Implementeringsrapporterne tyder ifølge Kommissionen på, at landene i højere grad anlægger en mere integreret tilgang, hvor makroøkonomiske politikker og strukturelle reformer er gensidigt forstærkende.

Der er imidlertid store forskelle på dybden og hastigheden i landenes reformprocesser. Og trods fremskridtene er der fortsat behov for at øge momentum i landenes reformimplementering, hvis Lissabon-strategiens 2010-mål skal nås. I den forbindelse fremhæves den pt. gunstige konjunktursituation som et "window of opportunity" for videre fremskridt. Særligt er der behov for styrket indsats inden for bl.a. finanspolitisk holdbarhed og arbejdsmarkedsreform.

Kommissionens vurdering af fremdriften på områderne makroøkonomi, beskæftigelsespolitik og fremdriften med Fællesskabets Lissabon-program samt på de fire prioritetsområder fra forårstopmødet 2006, herunder "Større omstillingsparathed på arbejdsmarkedet baseret på Flexicurity", behandles nedenfor. Det er Kommissionens overordnede vurdering, at der er behov for øget indsats inden for alle fire prioritetsområder, herunder i forhold til de særlige tiltag til implementering inden udgangen af 2007.

Den makroøkonomiske dimension

Den positive udvikling i EU-økonomierne over de seneste par år vurderes – med forsigtighed – delvist at kunne henregnes til effekten af strukturreformer. Blandt andet har en række lande med udsigt til aldrende befolkninger og betydelige udfordringer i forhold til at sikre finanspolitisk holdbarhed konsolideret deres offentlige finanser og gennemført reformer af pensions- og sundhedssystemer – en proces forstærket af Stabilitets- og Vækstpagten. Der er dog fortsat et betydeligt behov for øget indsats for at sikre holdbare offentlige finanser.

Beskæftigelsesdimensionen

Strukturelle forbedringer på arbejdsmarkedet i EU vurderes at være en del af forklaringen på den gradvise forbedring i relation til beskæftigelses- og ledighedsudvikling de senere år. Særligt vurderes pensions- og sundhedsreformer at have bidraget væsentligt til de store observerede stigninger i erhvervsfrekvensen for ældre aldersgrupper. Reformen vurderes også at have bidraget til en aftagende trend i den strukturelle ledighed over de seneste 5 år. EU er imidlertid fortsat et stykke fra at opnå 2010-målene for beskæftigelsesfrekvensen totalt (70 pct.). Kommissionen fremhæver blandt andet behov for yderligere tiltag til at mindske tidlig afgang fra uddannelsessystemet, tilvejebringelse af børnepasningsmuligheder samt skabelse af reelle jobmuligheder for ældre. Medlemslandene viser en betydelig interesse for "flexicurity", men mere fokus bør ifølge Kommissionen rettes på at fremme livslang læring, modernisere lovgivning for beskæftigelsesbeskyttelse (jobbeskyttelse) samt

reformere overførselssystemer. Sidstnævnte bør også i højere grad anvendes til at øge incitamenterne til at arbejde, hvor landene hidtil primært har fokuseret på lavere skat på arbejdsindkomst.

Fremdrift med Fællesskabets Lissabonprogram

Kommissionen anfører, at den har gennemført 75 pct. af de annoncerede tiltag. Af succeser nævnes blandt andet vedtagelsen af servicedirektivet og nye rammer for statsstøtte til forskning, udvikling og innovation samt aftale om det 7. rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling. En række væsentlige forslag til EU-love er imidlertid fortsat til behandling i Europa-parlamentet og Rådet.

Fremdrift inden for de fire prioritetsområder

Kommissionen vurderer, at der er behov for at øge indsatsen inden for de fire prioritetsområder fra forårstopmødet 2006, herunder i forhold til de særlige tiltag til implementering inden udgangen af 2007. De oplyste initiativer i rapporten er hovedsagelig en gentagelse af tidligere formulerede initiativer. Områderne er:

- Flere investeringer i viden og innovation.
- Frigørelse af erhvervspotentialet, særligt i små og mellemstore virksomheder.
- Energi og klimaændringer.
- Større omstillingsparathed på arbejdsmarkedet baseret på flexicurity: Kommissionen vil efter konsultation med arbejdsmarkedets parter fremlægge en meddelelse om flexicurity medio 2007 med henblik på at opnå enighed om nogle fælles principper i EU inden udgangen af 2007. Medlemslandene skal samtidig og inden udgangen af 2007:
 - sikre at unge, der har forladt skolen og er ledige, inden 6 mdr. får tilbudt et job, en læreplads, yderligere træning eller andre foranstaltninger til fremme af beskæftigelsesevnen (fra 2010 inden 4. mdr. som vedtaget af Det Europæiske Råd i foråret 2006).
 - forøge udbudet af børnepasning af god kvalitet, og som er til at betale i overensstemmelse med medlemslandenes egne målsætninger.
 - tilvejebringe målrettede incitamentter med henblik på at forlænge arbejdslivet og forøge deltagelsen i træning blandt arbejdstagere over 45 år.

Ejerskab af Lissabon-strategien

Kommissionen vurderer, at der er behov for at styrke ejerskabet i medlemslandene frem mod næste treårige periode for Lissabon-strategien, der igangsættes i 2008. Endvidere skal medlemslandene fortsat udveksle erfaringer og identificere ”best practices”.

Kommissionens forslag til landespecifikke anbefalinger

I forlængelse af den nye 3-årige cyklus i Lissabon-strategien har Kommissionen ikke fremlagt forslag til nye integrerede retningslinjer (som udgøres af de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer og beskæftigelsesretningslinjerne). Som opfølgning på de landespecifikke vurderinger i sidste års frem-

skridtsrapport har Kommissionen imidlertid i år udarbejdet deciderede landespecifikke anbefalinger/henstillinger, som supplement til de integrerede retningslinjer.

De landespecifikke anbefalinger fremgår i konklusionsteksten for hver landevurdering og afspejler Kommissionens vurdering af, hvor der for det enkelte land ligger særlige udfordringer og er behov for en øget indsats for at håndtere disse. Konklusionsteksten omfatter desuden en overordnet bedømmelse af landenes reformfremskridt og udpeger en række fokusområder for landenes videre reformarbejde. Kommissionen har indstillet, at den samlede konklusionstekst for hvert land tiltrædes på DER som supplement til de integrerede retningslinjer.

Seks lande er tildelt topkarakter, herunder Danmark, og for disse lande har Kommissionen ikke foreslået landespecifikke anbefalinger. Kommissionens forslag til nye landespecifikke anbefalinger for de øvrige lande er – på linje med tidligere landespecifikke anbefalinger – generelt bredt formulerede, således at der inden for de enkelte områder er frihed for landene i den praktiske politikimplementering.

Landeanbefalingerne er særligt fokuseret på forbedringer af uddannelses- og træningssystemer. Mere end halvdelen af EU-landene får således anbefalinger knyttet til dette område, herunder særligt fremme af livslang læring. En række andre anbefalingsområder med tilknytning til arbejdsmarkedet er også fremherskende, blandt andet reformer af skatte- og overførselssystemer, modernisering af jobbeskyttelsesregler samt styrket aktiv arbejdsmarkedspolitik. Forbedring af finanspolitisk holdbarhed, styrket forskning og udvikling samt forbedring af konkurrencen på produkt- og servicemarkeder figurerer også i anbefalingerne for en lang række lande.

Kommissionen har for alle lande angivet en række fokusområder for fremtidige reformtiltag. Disse er generelt lige så bredt formulerede som anbefalingerne og angives af Kommissionen som potentielle fremtidige anbefalinger.

Kommissionens vurdering af den danske implementeringsrapport

Kommissionen konklusion vedrørende Danmark peger bl.a. på, at der gøres meget store fremskridt i gennemførelsen af 2005-reformprogrammet og konklusionerne fra Det Europæiske Råd i marts 2006. Danmark har med Velfærdsforliget især styrket reformerne med hensyn til makroøkonomien og beskæftigelsespolitikken. Danmarks særlige styrke fremhæves at være reformstrategiens integrerede og brede tilgang, hvilket, Kommissionen mener, udgør et ”benchmark” for andre medlemslande. Kommissionen fremhæver endvidere bl.a. Danmarks kombination af initiativerne, herunder initiativer med mellem og lang sigte, flexicurity samt bestræbelserne på at skabe et større udbud af arbejdskraft. Kommissionen mener, at det fremover vil være vigtigt for Danmark at fokusere på initiativer, der bl.a. kan øge arbejdskraftudbudet i perioden frem til 2015, herunder for ældre arbejdstagere og indvandrere samt initiativer, der styrker de eksisterende og målrettede initiativer i uddannelses-sektoren, således at flere bl.a. får en højere eller videregående uddannelse, hvis de eksisterende tiltag viser sig utilstrækkelige.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet og beskyttelsesniveauet

Kommissionens årsrapport om fremskridt for Lissabonstrategien har ikke i sig selv konsekvenser på disse områder. En fortsat gennemførelse af reformpolitikken vil imidlertid have betydelige positive effekter for både dansk og europæisk økonomi.

9. Høring

Sagen forudses ikke sendt i høring. Lissabonstrategien drøftes løbende i Kontaktudvalget for Lissabonstrategien, hvor en bred kreds af interesseorganisationer og ministerier er repræsenteret. Der afholdes møder i udvalget frem mod forårstopmødet.

Arbejdsmarkedets parter i EU-specialudvalget for Arbejdsmarkedet og Sociale er blevet orienteret om sagen ved et møde den 2. februar 2007.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens fremskridtsrapport velkommen og noterer sig med tilfredshed den meget positive vurdering af implementeringen af Danmarks Nationale Reformprogram (NRP). Regeringen finder det positivt, at Kommissionen helt overvejende fokuserer på implementering og fremskridt mod eksisterende målsætninger, og den deler vurderingen af vigtigheden af at udnytte de aktuelle gunstige konjunkturforskel til at øge momentum i reformer. Endvidere finder regeringen det positivt, at Kommissionen har valgt at fremlægge forslag til bredt formulerede landespecifikke anbefalinger, som sikrer udstrakt rum for medlemsstaterne til at fastsætte de konkrete initiativer og ændringer i politikken i overensstemmelse med de faktiske muligheder og behov i det enkelte medlemsland.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre landes detaljerede holdninger til Fremskridtsrapporten kendes endnu kun i begrænset omfang, men rapporten hilses generelt velkommen.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg forud for mødet i ECOFIN den 30. januar 2007.